Oponentský posudek na bakalářskou práci Štěpánky Burešové

Název práce: **Vytváření kulturní identity Badagů**
Posudek zpracovala: PhDr. Blanka Knotková-Čapková, PhD.
Datum a místo: 15. 10. 2007, FHS UK v Praze

Práce Štěpánky Burešové se zaměřuje na otázku kulturní identity a jejích současných proměn u kmenového společenství Badagů (je dále specifikováno na Gaudy). Hlavní pozornost je věnována iniciačním obřadům dívek. Téma je původní a z hlediska antropologického i indologického bádání aktuální a přínosné. Stylistická úroveň podání je velmi kvalitní.

Záběr teoretické literatury je v rámci běžného antropologického diskursu odpovídající, i když zde chybějí teoretické práce představující perspektivu genderové analýzy, což by vzhledem k tématu bylo více než vhodné. Jsou ovšem uvedeny i regionální antropologické studie, z nichž alespoň ty novější tuto metodu do jisté míry aplikují.

Velmi důkladně a kvalitně je zpracována část věnovaná kulturně historickému kontextu oblasti, kde výzkum probíhal. Oceňuji, že si autorka dala práci se správnými přepisy jmen do českého jazyka a neomezila se na anglicismy, což je u neidologických prací o Indii jinak bohužel běžné (i když by se zde našly některé nepřesnosti – např. nikoliv „Dekan“, ale „Dakšin“, „shedulled tribes“ se nepřekládá jako „sepsané“ či „zapsané“ kmeny – str. 28 a 54, ale „registrované kmeny“).

Pokud jde o metodu, charakterizuje autorka svůj výzkum jako „etnografický terénní v.“ (str. 9). V empirické části je bezpochyby naplněna metoda zúčastněného pozorování (str. 11). Za problém práce však považuji, že je jako jedna z metod sběru dat uvedena i metoda neformálních rozhovorů (str. 12), o nichž ovšem na str. 8 autorka říká, že jejich přepisy dosud neobdržela. Vidím tedy jako velmi problematické, že je tato metoda vůbec uváděna, pokud nejsou přepisy k práci přiloženy, i když je obtížnost výzkumu v odlehlém terénu pochopitelná. Navíc se v textu na jednotlivé rozhovory odkazuje, odkazy jsou ale nedohledatelné. Tento problém považuji za zcela zásadní, ba kritický.

Výzkum, nakolik lze doložit, je tedy prakticky výhradně zúčastněným pozorováním. Komunikace s respondenty/kami probíhala, jak autorka uvádí, s pomocí tlumočníků. Je to postup, který mnozí (zejména američtí) antropologové/žky běžně používají, i když nevylučuje jisté riziko jazykového posunu. Toto ovšem nelze práci na bakalářské úrovni rozhodně vyčítat. Je hodno ocenění, že se autorka vydala pracovat do odlehlého a obtížného terénu.

K celkovému hodnocení práce přistupuji s jistými rozpaky. Oceňuji záběr teoretické i regionálně specifikované literatury a její zpracování. Oceňuji snahu o zpracování obtížného a nového tématu. Oceňuji dobré propojování teoretických a empirických poznatků. Oceňuji orientaci v metodologické literatuře obecně. Nelze ale přejít závažný nedostatek chybějících rozhovorů, i když byl zřejmě způsoben technickým nedopatřením. Výsledky zkoumání tak nejsou dostatečně ověřitelné.

Pokud by byla práce správně dokumentována, zvažovala bych výborné hodnocení. Takto mi bohužel nezbývá než ji hodnotit v rozmezí 26-27 bodů. Jsem nicméně přesvědčena, že by článek na dané téma prezentovaný jako zúčastněné pozorování velmi uvítaly časopisy jako např. Nový Orient.